Reg. No. M. 2580.

శ్రీయుత

సంవత్సర చందా రు ౪ లు.

నెల్లూరు జిల్లా జమీందారీ రైతు సంఘ పక్షమున ప్రకటింపబడు వారపత్రిక.

సంపుటము ౧:	శనివారము ౨౪—౧౦—౧౯౩౧ నెల్లూరు	సంచిక ౨౭.

దానధర్మములేల?

మోటార్లదొర హెన్రీ ఫోర్డు

—:o:—

అనువాదకుడు_పుచ్చలపల్లి కోదండరామరెడ్డిగారు

(౨౬-వ సంచిక తరువాత.)

మంచి అభివృద్ధిని జరసిన [illegible] అతి సూక్ష్మమైన పనులగూడ [illegible]రు. వారు చేయు పనిస్వభావమును, దాని ఉపయోగమును బాగుగ గుర్తెరింగి కృషి సల్పుచున్నారు. వారి సామానులు, వారే రిపేరుచేసికొందురు. భయంకర యంత్రముల దగ్గర మెలగుట వారికి తెలియును. యంత్ర నిర్మాణమున [illegible] శోధనల గావించి, ఆరోగ్య[illegible]ముల యొక్క ఆకర్మాగార భవనములందు తమ భావి ఫలప్రాప్త జీవితములకు పునాదులు వేసికొందురు.

బాలుని ప్రవృత్తి అణచబడదు.

[illegible]స్నాతకులైన వెంటనే మంచి స్థానము[illegible] [illegible]మాపాపునందే వారికి లభించుచును, బాలుని సాంఘిక నైతికాభివృద్ధులకయి అత్యంత శ్రద్ధ వహింపబడుచున్నది. అధికారుల పరీక్షణము అధికారయుతముగాక స్నేహభావ పూర్ణముగానున్నది. ప్రతి బాలుని గృహస్థితియు, వాని ప్రవర్తనా సరణి, వాంఛా రీతియు బాగుగ తెలిసి కొనబడుచున్నవి. వీటిని అరికట్టుటకెట్టి యత్నములుగాని గావింపబడవు. ఒకపరి యిద్దరు బాలుర కొట్లాటకు సిద్ధమైరి; అప్పుడు వారికి కలహ దుష్ఫలముల గూర్చి ప్రవన్యసించలేదు, ఏదో ఒకమంచి త్రోవలో పరిష్కరించుకొమనిరి కానీ, మధ్య యుగములలోవలె వారిద్దరు పోరాటముతో పరిష్కరించుకొన పట్టుబట్టుటచే ముష్టియుద్ధ పరికరము లొసంగి ఒకమూల పోరాడుకొమని చెప్పిరి యీతగవు అక్కడనే దీరిపోవలసినదేగాని, బయటగూడ పెంచు కోరాదను సూత్రము నిబంధించబడినది. బాలురిద్దరు కాసేపు పోరి వెంటనే స్నేహము చేసికొనిరి.

వారిని బాలురగనే చూచుచు, వారి బాల్యప్రవృత్తి చాపల్యములు ప్రోత్సహింపబడుచున్నవి. వారిని కర్మాగారములందు చూచినప్పుడు వారి కండ్లయందు ప్రకాశించు నూతన శక్తి ప్రభావమును ఎవరుగాని గమనించకపోరు. వారికి "నాది" అను ఒక విధమైన భావము కలుగును. యేదియో ఒక ప్రయోజనకర విషయముల చేయుచున్నామని వారు తలంచెదరు. ప్రతి బాలుడు

నేర్చుకొనవలసిన విషయములను నేర్చుకొనుటచే వారు చాల ఆసక్తితో కృషిసల్పుచున్నారు.

6 గురితో ప్రారంభమైన ఈపాఠశాల ఇప్పుడు 200 మందిని కలిగియున్నది. 700 మంది విద్యార్థులకు గూడ తావుగలదు. మొదట నష్టము వచ్చినది, కాని అట్లాగైన ప్రతిదానిని తనంతతాను పోషించుకొనునట్లు చేయవచ్చునను ప్రధానాదర్శముగల వాడనగుటచే వృద్ధిచేసి పాఠశాలను స్వయంపోషకముగ చేసినాము.

బాలురు పనివారగుచున్నను, తాము బాలురన్న సంగతి మరచి పోవుటలేదు. ఇది అత్యంత ప్రధాన విషయము. వారు గంటకు 19_35 సెంట్లు సంపాదించుకొనెదరు. ఈవయస్సువారెచ్చటగాని యింత మొత్తమును సేకరింపజాలరు. పనిని బయటికి పోవుటకంటె పాఠశాలయందే నిలిచివీరుకొనుచుంట పోషణమునుగూడ చేయగలరు. పాఠశాల చదువు పూర్తి అగునప్పటికి, సామాన్య విద్యయందు మంచి ప్రవేశము, శాస్త్ర విద్యలో మంచి పునాది కలిగియుందురు. మరియు పనివారుగా మంచి దక్షులగుటచే ఎచ్చటైనను పనిని సంపాదించుకొని కావలయుననిన చదువులగూడ సాగించుకొనగలరు. ఎక్కడగాని హెచ్చు కూలీని సంపాదించుకొను శక్తి వారికి కలిగియుండును. ఇతరచోట్ల మంచిపనులు దొరకనిచో మా కర్మాగారమునే యీవిద్యార్థులు పనిచూచుకొందురుకాని, ఎట్టి బంధముగాని లేదు. పై ప్రతిపని పనివానికి సంతోషమును గూర్చునట్లు కూర్చబడియున్నది. వారి జీవిత యాత్రను గడుపు మార్గమును వారు నేర్చుకొనిరి! ఇక ఎవరికిగాని లోబడియుండ నవసరములేదు. ఇందు దాన ధర్మములు లేవు, అనే దీనంత నానంగుచున్నది.

ఫోర్డు ఆసుపత్రి

ఈ పాఠశాల సూత్రములమీదనే ఫోర్డుఆసుపత్రి నడుపబడుచున్నది. కానీ యుద్ధమధ్యమున ప్రభుత్వమువారికి అప్పజెప్పబడి వారిక్రింద 1500 రోగులకు స్థానముగా చేయబడుటచే అను కొన్న పరిపూర్తి నింకను ఇది కొందలేదు. మొదట విశ్వతాభిమానములతో నేను యీ వైద్యాలయమును ప్రారంభించలేదు. ఇది 1914 లో ఇతరుల చందాలతో డిట్రాయిట్‌లో ప్రారంభింపబడినది. ఇతరుల మాదిరిగే నేనును కొంత చందా ఒసంగితిని. దీని నిర్మాణము ప్రారంభమైనది. ఒక భవనము పూర్తి అయ్యే నాటికి మనసే ధనమైపోయినది. నన్ను మరల కొంత చందా యియ్యమన్నారు. నేను యియ్యదలచినాను ఎందులకనగా అనుకొన్న పనికి ఎంతపట్టునో ముందు తెలిసికొనక నేనిదిగాని ప్రారంభించరాదు. అందుచే మధ్యనే యిట్లు విన్నపము జరిగినది యొక్క ఫలితము సంశయాస్పదమేగదా! అందువలన ఇతరులిచ్చిన చందాల వారివారి కిచ్చివేసి ఆసుపత్రిని నేను స్వాధీన పరచుకొనదలచు కొన్నాను; దీనికివారు సమ్మతించి ఆసుపత్రిని నాస్వాధీనము జేసిరి. యుద్ధానంతరము 1919 అక్టోబరులో ప్రభుత్వము మరల మాకు దీనిని అప్పజెప్పినది. నవంబరు నె 10 వ తేదిన చికిత్స ప్రారంభమైనది.

ఆసుపత్రి డిట్రాయిట్‌నందు వెస్టు గ్రాండుబొలవార్డునందు 20 ఎకరముల ఆవరణములో నిర్మింపబడియున్నది అభివృద్ధికి చాల అవకాశమున్నది. అవసరములబట్టి అర్హతనుబట్టి వృద్ధి చేయదలచుకొని మావాంఛ మొదటి పద్ధతిని వికసింపజేసి అత్యుత్తమమగు వైద్యాలయ పాలనమునందును క్రొత్త మార్గము నవలంబించితిమి.

మధ్యతరగతులకు సహాయము

ధనికులకొరకు చాల వైద్యాలయములు గలవు; ఇట్లే బీదలకు గూడ అనేకములు గలవు, కానీ, అతి స్వల్పమగు మాత్రమే చెల్లించగలిగి దాన స్వీకారమునకు కళంకమును ఆపాదించుకొనదలచుకొనక గౌరవ ప్రతిష్ఠలకు అపకర్షించని మధ్యమతరగతుల వారికి ఒక్క వైద్యాలయమైనను లేదు. లాభమునకు నడుపబడు వ్యక్తుల వైద్యాలయమైనా గాక, లేక ఉదారుల చందాల వలనైనను పోషింపబడవలెనే గాని ఒక వైద్యాలయము ప్రభుసహాయ మేరలేక యుండ తన్నుతాను పోషించుకొన జాలదను అభిప్రాయము సుస్థాపితమై పోయియుండినది. కానీ యీ వైద్యాలయము తన్నుతాను పోషించుకొనుచు స్వల్పతమ వ్యయముతో అధిక సేవ చేయుచు దానధర్మముల ఛాయలకే ఎరుగని విధమున పోషింపబడవలయుననుకొంటిని.

ఈ భవనమున వార్డులు లేవు. ప్రతిరోగికి ఒక ప్రత్యేకగది. ఒకస్థానపు గదిగలవు. ఒక్కొక్క శాఖయందు 24 గదులు సమస్త విషయములందు సమతతో నున్నవి. కావున గదుల ఏరికొనుట అనునది లేదు. వైద్యాలయమునందు ఏది కొనుట అవకాశమే లేకయుండునట్లు నిర్మింపబడినది. ప్రతిరోగియు సర్వ విధముల సమానుడు.

ఆసుపత్రులు డాక్టర్లకా? రోగులకా?

ప్రస్తుతపు వైద్యాలయములు డాక్టర్ల కొరకు నిర్మింపబడినవో లేక రోగులకొరకు నిర్మింపబడినవో స్పష్టముగ చెప్పుటకు లేదు. అనుభవజ్ఞులగు వైద్యులు ధర్మముకొరకుగా విశేష కాలము ప్రదానించుచున్న సంగతి నాకు తెలియకపోలేదు. కానీ, రోగి సంపద ననుసరించి డాక్టరు ఫీజు నిర్ణయించవలయునను సూత్రమునందు నాకు విశ్వాసములేదు. ఇట్టి దానము మానవలెనని, వైద్యాభివృద్ధికి భంగకారియై వ్యాధినివారణ విధానము ఏమియు అభివృద్ధి నొందదు. రోగికిగల యథార్థ వ్యాధికిగాక వైద్యుడు భావించుకొనిన మరియే వ్యాధికో చికిత్సచేయు వైద్యాలయములనకు చేయువిధమును గాని సహాయపడజాలను. ఒక వైద్యుడు ఒకవ్యాధి నిర్ణయించిన మరియొక వైద్యుని సహాయము పేక్షించినచో మొదటి డాక్టరు సమ్మతింపనిదే క్రొత్తవైద్యుడు ఏమియు మార్పు చేయజాలడు; ఒకవేళ చేసినను యీ సంగతి రోగికి తెలియనే తెలియదు. రోగి వైద్యాలయము ప్రవేశించగనే అతడు డాక్టరు ఆస్తియగును అను భావము కలదిలలో. అంతరాత్మగల వైద్యుడు యిట్లు రోగిని దుర్వినియోగ పరుపడు. తాము చేసిన నిదానమే రోగిఅభివృద్ధి కంటె ఘనతరమని కొందరు డాక్టర్లు తలంచుచున్నారు.

వైద్యాలయ విధానము.

ఇట్టి వానినన్నిటిని మావైద్యాలయము నుండి పారద్రోలి రోగియే ప్రధానమని భావించునట్లు చేయుటయే మా ఆసుపత్రి ప్రధానాశయము. పాఠశాలల మీద నున్నట్లు డాక్టర్లు నియమింపబడుచున్నారు; వీరికి బయట ప్రాక్టీసు వుండరాదు; ఈ ఆసుపత్రిలో 31 మంది డాక్టర్లు వున్నారు. వీరందరు ఏది తీసికొన్నవారు. వారు కష్టపడి సంపాదించుకొన గలిగినంత కంటె ఎక్కువ జీతమొసంగబడుచున్నది. వీరికి రోగికి మధ్య డబ్బు సంబంధము లేనేలేదు. బయటి డాక్టరు లోపలి రోగిని చూడరాదు. కాని ఇంటివైద్యుని పడిన డాక్టరు సలహామాత్రము గైకొనబడును. ఆయన స్థానమును తొలగింప మాకిష్టములేదు; ఆయన వదలిన చోటునుండియే చికిత్స ప్రారంభించి త్వరలో బాగుచేసి రోగిని ఆయనకు అప్పగింతుము. అవసరమునకు దాటికంటె ఎక్కువకాలము మేము రోగిని వుంచుకొనము. కాని ఆసుపత్రిలో రోగి వున్నంతవరకు బాధ్యత మాదే!

రోగినిచేర్చుకొను వింత విధము

రోగిని వైద్యాలయమున చేర్చుకొను విధానము చాల ఆసక్తిని గొల్పునదిగా నున్నది. రోగి రాగానే మొదట పెద్ద డాక్టరు పరీక్షించును, మొదనే 6, 7 డాక్టర్లు మరల పరీక్షించెదరు, రోగి యేమందు వచ్చినాడో అని విచారింపకయే రోగిని ఆమూలాగ్రముగా పరీక్షించెదరు, మా

అమెరికాయందలి ఒక ఎవరో ఒక వ్యక్తి వివాహమునకు ముందుగా సంపూర్ణ ఆరోగ్యమునకై సర్టిఫికెటు పొందవలెనని కోరినచో ప్రతి రాష్ట్రము లోని వివాహ ఫలితముల ఇతర డాక్టర్లతో సంప్రదించక ముందే వారికి పెద్ద డాక్టరు [illegible]. ఈ విధముగ 6, 7 గురు ప్రాంతీయుల వ్యాధి నివారణ పూర్తి ఫలితములు తెలియుచున్నవి. వీరిలో అనేకులు చేతనైనంత వరకు వ్యాధిని బాగుగ కుదుర్చుకొనగలుగుచున్నారు.

ఇప్పటికి 600 మంది రోగులకు చోటుగల దు. ఒకనర్సు పద్ధతిపై రోగి, నుంచుట, కూర్చుండ మునకు, నడచుటకు, ఇంటికి అవసరములకు కొంత సౌకర్యము కోసంగుచు. ఇటుల నర్సులు లోపల రారు. మామూలుకంటె ఒకరోగికి ఎక్కువ మంది నర్సులు [illegible] చార్జీలు లేకయే మరి కొందరిని పనికి పెట్టవచ్చు కాని అవసరమైన నర్సుల సంఖ్య ననుసరించి రోగులకు సమకూర్చు యేర్పాటు ఉంటే ప్రత్యేక నర్సుల అవసరములేదు. ఒక నర్సు 7 రోగులను చూడగలదు. ఇతర ఆసుపత్రులలో అనవసరముగా ఒకనర్సు విశేషమూల్యము నడుచు బల శిలున్నది; వారి విశేషకాలము రోగినిర అంతకంటె వృధాగా తిరుగుటయందు వ్యయమగుచున్నది. కాని, మా ఆసుపత్రిలో యీ అనవసరమయిన తిరుగుడు లేకుండ చేయబడినది. పోటాల్లో కార్యాగారమునందు వలెనే ఆసుపత్రియందు కూడ అనవసరమయిన తిరుగుడును తగ్గించితిమి; దీనిమూలకు రోగి అన్నిటికీగా 4½ డాలర్లు (సుమారు 18 రూపాయలు) చెల్లించవలెను. ఆసుపత్రి వృద్ధి పొందు కొలది ఇది తగ్గించబడును. పెద్ద ఆపరేషనునకు 125 డాలర్లు తీసికొందురు. ఆసుపత్రికి అయ్యే ఖర్చులకు అనుగుణ్యముగా యీ చార్జీలు ఏర్పాటు చేయబడును. తగ్గించబడును.

ఇక యీ సంస్థ ఎంత ఫలప్రదము కాగా [illegible] ఈ విజయము పాలనమువీద, లెక్కలను పెట్టుటమీద ఆధారపడియున్నది. ఫ్యాక్టరీలలోనే ఆసుపత్రియందు శ్రద్ధగా పనిచేసిన తృప్తికరమైన సంపూర్ణ ఫలితమును కూర్చగలదు; మరియు ఖర్చు లందరికి అందుబాటులో నుండవలయును. ఫ్యాక్టరీ మాదిరి ఆసుపత్రి లాభమును కూర్చవలసినది లేదుగాని, తగినన్ని తాను సంపాదించుకొనవలయును. ఇప్పటివరకు (1925) ఆసుపత్రికి 9000000 డాలర్ల పెట్టుబడి పెట్టబడియున్నది.

దానధర్మముల ధనమును సద్వినియోగము చేయవలెను.

మనము దానధర్మముల చాలించగలిగినచో, ధర్మములకై వెచ్చించుటకు ఉత్తమమగు పరిశ్రమాభివృద్ధులకుగా వినియోగించి, వస్తుసామాగ్రి విశేషము గను తక్కువ ఖరీదుకు చేయగలము దీనివలన సంఘము యొక్క ఖర్చు భారములను తగ్గించి విముక్తి గలిగించుటేగాక దేశసంపత్తును వృద్ధిచేసిన వార లగుదుము. సంఘము ఒకటిగా చేరి ఒకరికొకరు సహకరించవలసిన కార్యములకు చాలవాటిని మనము వ్యక్తులకు వదలి వేయుచున్నాము. ప్రజాసేవయందు విద్యాభివృద్ధికి సౌకర్యము ఎక్కువ కావలయును. ఆర్థిక విషయములందు సర్వసామాన్యమునకు ఒక విధమైన జ్ఞానము అత్యవసరము. జీవిత ఆర్థికపుభాగము తెలిసికొనకపోవుటచే నాదర్శకమైన పెట్టుబడి [illegible] ప్రాముఖ్యత ఎరుగని పనివారి ఆపదల కొర్కెలకు కారణమగుచున్నది. ఒకటిరెండు ఉత్పత్తి చేయగలిగిన దానికంటె ఎక్కువగ ఆ జీవికమునుంచి ఎవరుగాని పొందజాలరుగాని ప్రతివారును యీ కృషికే ప్రయత్నించుచున్నారు. వారువారితో సమానమైన ఆకారపూర్ణమైన పెట్టుబడి దారు ఎక్కువ లాభము కోరుచున్నారు. పనివారును ఎక్కువ కూలి కోరుచున్నారు. ఇరువురితో కూడ కొనువారు ఎక్కువ లాభము కోరుచున్నారు తాముకోరినంతకంటె ఎక్కువ ఇవ్వజాలుట దుస్సాధ్యమని ప్రతిపుటంబయునది. ప్రతివారును కూడ తెలిసియున్న కాని జనసామాన్యమునకు ఇది తెలియుటలేదు. మరియు తాము చేయగలిగిన ఉత్పత్తి మించికోరరాదని కూడ తెలిసికొన జాలకున్నది.

ఆత్మవిశ్వాస మున్నచో ధర్మములవ సరములేదు.

దానధర్మముల అవసరమును తొలగించుట లో జీవితమునకు సంబంధించిన ఆర్థిక విషయముల మనము [illegible] తెలుసుకొనవలెను గాక, యీ విషయము తెలియుచో [illegible] కూడ తెలిసికొనవలెను. ధనమును పారద్రోలినచో ఆత్మ విశ్వాసము మనపై మనము ఆధారపడ గలిగిన శక్తి కలుగును; ఆత్మవిశ్వాస మున్నచో దాన ధర్మముల క్కావలేదు.

బహిర్వస్తువుల మీద, యితరుల మీద ఉంచబడిన ఆధార విశ్వాసమే భయకారణము. కాలిక పరిస్థితుల ననుసరించి జీవితము నడుచునని భావించు మానవుని శరీర భాగములలో ఒకటి భయము; మరియు దేహము ఆత్మపై అధికారము పొందుటచే కూడ భయము ఉత్పన్న మగుచున్నది.

విషయలంపాత్య్య అలవాటు కేవలము మానసిక మైన భయమునకు జనని యగుచున్నది. మానవులకు భవిష్యద్దృశ్య [illegible] లేకుంటయే భయము మానవుని కంటుకొని పోవుచున్నది; వారు ఒక దీర్ఘ [illegible] జరుగబోవునని నమ్మక ఆలోచించక భయగ్రస్తులగు చున్నారు. మరి కొందరుగుల పెట్టి సంశయ డోలాయమానులగు చున్నారు. మరికొంత దూరముపోయి యింకయిది చేరలేరని భావించుచున్నారు; తమవారి అంతా చెడిపోయిరని ప్రయత్నముల మానుకొనుచున్నారు. వీరు ఓర్పు లతో [illegible] ఆరకాలము కూడా వేచియుండలేరు. వారిభావముల సమాలోచన పరిశుభ్రపరచుకొనుట లేదు. ప్రతికార్యము సమసనంతా వైపక్షిక శక్తుల [illegible] ప్రయత్నములను మానుచున్నారు.

విజయమునకు సత్యము అన్వేషింపవలెను.

చాలమంది సంతృప్తికరముగ బ్రతుకుటకు ఎంతో ఆశించుచున్నారు. వారికి తెలివిగాని ధనముగాని ప్రోత్సాహముగాని అవసరములేదు. కాని ధైర్యము ఉత్సాహము సాహిత్యాత్మ అవశ్యకము "జయము కలుగు" [illegible] సిద్ధాంతమే ప్రయత్నమునకు [illegible] ఇతరుల [illegible] మించి సంతోషపడుచున్నారు. కాని ఇది యధార్థ విషయము ప్రపంచమునకు మూలమైన ఆలోచన ధర్మమును నిజముగా సదా నమ్మియుండవలెను. ఒకరు అతిసులభముగ ధర్మాత్ములు కాలేరు. కాని విజయమునకు తనసర్వస్వము ధనము తానే చెయ్యవలెను; [illegible] ఉద్దేశముతో తరువాత పట్టుదలతో [illegible] ఫలితము పొందు విహితమార్గమైనదగును.

తనకుతానే యజమాని కావలయు

ప్రాథమిక స్థితిని చూచి ఒకమంచి సదా భయపడుచుండుటచో అతడు తల్లిదండ్రులపై ఆధార పడియుండునట్లు తనజీవితమును మార్చుకొనవలయును. పనివారియజమానిని భయపెట్టి ఆధారపడిన [illegible] మానవ ఉదరమునుంచి తప్పించుకొని బయట బహు [illegible] ఇతరుల యజమాని కావచ్చును, లాభముస్వల్ప తరము కావచ్చును, కాని నిజభయముల తప్పించుకొని విముక్తి పొందుము. ఈశక్తి [illegible] తెలిసికొని, భయములపోగొట్టుకొని తన్ను దాను మించి ఆత్మ నిజ జీవితమునకు నిర్దిష్టమైన పరిస్థితులలో బాగుగ మెలగుటకే మానవునికి శ్రేష్ఠము! స్వార్థత్యాగము [illegible] సత్యము [illegible]. ఒకవేళ [illegible] అసత్యము కంటె [illegible] అసత్యమే భయకర మని తెలిసికొనగలవు; మరియు [illegible] దుచే బయటనున్న మంచిని [illegible] గ్రహించగలవు.

ఇదిగాక మానవుని భూతకాల జీవితములో అధి [illegible]; ఏమిజరిగినను అతడు మానవుడే! వాతావరణ మార్పుల [illegible] ఏట్టి [illegible] పరిస్థితుల కుంటే నడచినను మానవులగనే యున్నారు. ఈ భాగమే [illegible] తనలో నీ క్రొత్త విజ్ఞానము [illegible] బహిరంగపు. [illegible] ధైర్యము [illegible] మానవుడు ప్రయత్నించవలయును. ఇక సర్వము దానధర్మముల ఆశ్రయించిన ఆశ [illegible] యుండుటయు గాక.

వార్తా వాహిని.

మహాపరిశోధకుడు ఎడిసన్ నిర్యాణము.

1000 నూతన విషయములను కనిపెట్టిన మేధా సంపన్నుడు.

ప్రపంచమునంతటను పరిశోధకుడుగా ప్రఖ్యాతి గాంచిన అమెరికా దేశీయుడు మోటార్ల దొర ఫోర్డు ప్రియ స్నేహితుడు థామస్ ఆల్వ ఎడిసన్ 84 వ యేట మరణించినాడు. ఓహియో రాష్ట్రమున మిలాన్ నందు డచ్చి తండ్రి, స్కాట్ ల్యాండు తల్లికి జననమందినాడు. 12 వ యేట వార్తాహరుడుగా చేరి 16-వ యేట టెలిగ్రాం శాఖలో చేరినాడు. ఆదియందే శాస్త్ర పరిశోధనలందు మనస్సు లగ్నమైనది. 21-యేట టెలిగ్రాముల కు సంబంధించిన యంత్రమును కనిపెట్టినాడు. మరియొక యంత్రమునకు 40000 డాలరుల బహుమతి బొందినాడు. తరువాత న్యూయార్కు నందు స్వయముగ ఒక పరిశోధ నాలయమును నెలకొల్పినాడు. ఇతడు 1000 వస్తువులకు పైన కనిపెట్టినాడు. ఎలెక్ట్రిక్ బల్బు, గ్రామఫోను, సినిమా, ఫోటోగ్రాఫు మొదలగు సమస్త ఉపయోగ వస్తువుల కనిపెట్టినది ఇతడే! 1913 మాట్లాడే సినిమాను కనిపెట్టినాడు. ఇతని ప్రోత్సాహము లేకపోయిన ఫోర్డులో కవి ప్రసిద్ధుడు అయియుండడు. మరణమునకు ముందు తుంగనుండి రబ్బరును చేయుట కనిపెట్టినాడు.

గద్దెయను హోటలుకయ్యె 2000 పౌనులు.

లండనులో ఒక హోటలుకుగా ప్రపంచములోకెల్ల పెద్ద గద్దెయ (దూలము) నిర్మింపబడినది. 2 మైళ్ళు దీనిని పెద్ద ట్రక్కుమీద వేసికొని పోవుటకు 4 గంటలు పట్టినది. ఇది 68 అడుగుల పొడవు 98 టన్నుల బరువు కొన్ని వేలమంది దీనిని రైలునుండ లారీమీదకు దింపుటకు 24 గంటలు పట్టినది నిర్మింపబడిన చోటు మిడిల్సుబరోనుండి హోటలుకు దీనిని చేర్చుటకు 20000 పౌనులు వ్యయమయినది.

రౌండు టేబిల్ సభ త్వరలో ముగియునా ?

రౌండ్ టేబిల్ సభను నవంబరు మధ్యలోనే ముగించి అవసరమున్న మరల భారత దేశమున జరుపుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వము యోచించుచున్నారు బికనీరు, భూపాలు రాజుల త్వరలో బయలు దేరనున్నారు. చాలమంది ఇతర ప్రతినిధులు నవంబరు 13 వ బయలుదేరనున్నారు. మహాత్ముడు ఇర్ వింగ్ హాలునందు సభలో వృధాగా కాలము వ్యయమగుచున్నది అనుటచే భగ్నమయ్యె నభకుగా ఇంత ప్రయాస యేల అని అనుచున్నారు. కానీ ముస్లింలు ఆతురతాత్వముగా తమ పట్టుదలను మానలేదు, ప్రభుత్వము మహమ్మదీయులను రెచ్చగొట్టి పరిష్కారమునకు అడ్డుపడిరని గాంధీజి నుడువుచున్నారు. దేవుని గురించి కొలంబియా కంపెనీవారికి మహాత్ముడు ఒక గ్రామఫోను రికార్డుకింగ్సులేహాలులో యిచ్చిరి ఉపన్యాసమునకు రిక్లి నిమిషము పట్టినది. సరోజనీదేవి గూడా ఒక రికార్డు యిచ్చినది. ఎక్కువ పనిచే గాంధీజీకి అలసట జాస్తి అయినది.

---

14 నెలల నాడు భూస్థాపితమైన శవము చెడకుండుట.

బెంగళూరునందు ఒక ఫ్రెంచి రోమన్ క్యథలిక్ మిషనరి. ఫాదర్ పెయిగో 14 నెలల క్రితము చనిపోగా బెంగళూరులో పూడ్చివేసిరి. కానీ వి దేశము లందు చనిపోయినవారి అస్థుల మరల త్రవ్వి ప్రాంసు దేశమునకు పంపి అచట పెద్దసమాధిలో పెట్టుట ఆచారము, అందుచేతను 19 తేది యీ సమాధిని తెరవదీయ శవము గుడ్డలు మరణ సమయమునందువలె చెడకుండా వుండినది. పెట్టె చెడిపోయినను శవమునంటియుండిన క్రింద పలక మాత్రము చెడలేదు. ఈ మహాద్భుతమునకు అందరు ఆశ్చర్యచకితులగుచున్నారు. శవము పునఃచ్ఛేదనకు పంపబడినది. ఇట్టిదే న్యూయార్కునందు ఒక వింత జరిగినది. ఒక స్త్రీ చనిపోయినది కాని కొన్ని గంటల తరువాత శవమునకు శకవచ్చి 102 డిగ్రీల వుష్ణము కలిగినది. వైద్యులు పరీక్షింపగా ప్రాణము లేదు.

జర్మను శాస్త్రజ్ఞుని మహాత్ముని ప్రశంసలు.

జర్మనీ విఖ్యాత శాస్త్రజ్ఞుడు, వేదాంతి ఆచార్య అల్ ఫ్రెడ్ కూస్టిగారు గాంధిజీకి వి. ఎ. సుందరరాం ద్వారా యీ సందేశ మంపిరి:—మీనడవడిచే దార్ఢ్యమునకు కడంకయే మన అదర్శముల పొందవచ్చునని రుజువు చేసితిరి. దార్ఢ్య ఉపాసకుల మనము అహింసచే జయింపవచ్చును. మీ నడవడి అంతర్జాతీయ పరస్పర సానుభూతులతో దార్ఢ్య ద్వేషముల సమయించి లోకశాంతిని తెగలదు, శుభశక్తితో మిమ్ము మున్ముందు కలసికొని కౌతుక్యము పడుచున్నాను. మహాత్ముడు ప్రత్యుత్తరములో ఆచార్యుని సబర్మతికి ఆహ్వానించుచున్నారు.

గాంధిజీ యూరపుయాత్ర:—

రౌండ్ టేబిల్ సభ నవంబరు 10 తో ఆఖరగునని భావించుచున్నారు. మహాత్ముడు వర్గాక వటులు సమ్మతించిన యూరపు యాత్ర గావించెదరు. సంస్థానములు ఫెడరేషన్ లో చేరకపోయిన, ఫ్రెంచి, డచ్చి ఇండియాలు చేరనిదానితో సమానముగా ఒట్టి బ్రిటీషు ఇండియా ఇగజాలదు. అది స్వరాజ్యమునకు అర్హత నొందియున్నది. సాంఘిక సమస్యా పరిష్కారమునకు ఒక పంచాయితీని

వచ్చునపుడెలవు గాంధిజీ మద్రాసు. దీని కి అన్ని సంస్థానములందుగ్గిరించినది గాంధికి జైలులో అవశేషా చేసిన కర్నల్ మ్యాడక్ గారు మహాత్ముని కలసికొని సంతోషముగ సంభాషించిరి. ఐలింగ్టన్ కంపెనీ జరుగు మేకల ప్రదర్శనము వారు మహాత్ముని ఆహ్వానించి యున్నారు.

"ఎదిగతి వారి రంగా రంగా"

ఆచార్య రంగనాయకులు గారు యీ ప్రాంతములో ఆర్థిక విచారణను సలిపి పోయిన తర్వాత కొందరు ధనికులు రామనాథశాస్త్రిగారి "ఏదిగతి వారి" అను గ్రామఫోను రికార్డును విని సహించక పగుల గొట్టించు చున్నారట! వారి అను చరులుగూడ యీ ప్లేటును చూచి సహించరాదని చండ శాసనమట! పూర్వము సర్పయాగము చేయగానే పాములజాతి నశించినదా పిచ్చిగాకుంటే! ఈ ప్లేటును కొని పగులగొట్టుట కంటె కొనకుండానే వుంటే డబ్బు వారి పెట్టెలోనే వుండదా?

ఒక సవరణ

17-10-81 తేదీ పత్రికలో 3 వ పే 3 కాలములో 9-వ పంక్తిలో బలుసూరి సుబ్బరామయ్యగారు బదులు బలుసూరి వెంకట్రామారావుగారు అని చదువుకొన వలెను.

సర్దార్ ఖరక్ సింగుగారికి శిక్ష.

[illegible]

సత్యాగ్రహం కొరకు [illegible] కాంగ్రెసు నాయకుడు సర్దార్ ఖరక్ సింగుగారికి (ఇ. ప్రొ. కో. 107 సెక్షను. రు 10000 రు జామీను తానివ్వ [illegible] అంత [illegible] మరియు [illegible] లేని ఒక సంవత్సరము [illegible] విధించబడెను. అని [illegible] సర్దార్ గారు [illegible] బోయిరి.

పోలవరం కొత్తపాలెం జమీందారీ రైతు మహాజనసభ.

అఖండోత్సాహముతో జయప్రదముగ జరుగుట

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు సభను ప్రారంభించిరి

ఈ 30 వ తేదీ [illegible] పోలవరం కొత్తపాలెం జమీందారీ రైతుల మహాసభ 13 గంటలకు సమావేశమైనది. అధ్యక్షులు గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు [illegible] 10 గంటలకు మద్రాసునుండి వచ్చిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు [illegible] సోదరులు మొదలగువారు అధ్యక్షులవారిని [illegible] వెళ్లిరి. [illegible] రైతులు 500, 600 మంది స్టేషను [illegible] యుండిరి. [illegible] 11 గంటలకు నాగేశ్వరరావుగారు [illegible] వారును రైతులును స్టేషనుకు వెళ్లి పంతులుగారిని [illegible] వచ్చిరి. శ్రీ [illegible] వెంకట [illegible] గారు [illegible] నుండి వచ్చిరి.

నాయకుల ఉత్సవము

13 గంటలకు [illegible] శ్రీ నాగేశ్వరరావు [illegible] గారిని, [illegible] వెంకట [illegible] గారిని, [illegible] కాలి నడకతో [illegible] ఉత్సవముతో తీసుకొని వెళ్లిరి. మేళతాళములు ధ్వజ [illegible] తో మహావైభవముగా ఉత్సవము జరిగినది. రైతులు పురస్త్రీలు, పురుషులు, బాలబాలికలు ఉత్సవములో పాల్గొనిరి. ఉత్సవము [illegible] గంటకు [illegible] చేరెను. జనసమూహము జాస్తిగా నుండెను. రైతులు [illegible] సమావేశమైరి. [illegible] ప్రదేశాలనుండి [illegible] రైతు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. [illegible] నారాయణరెడ్డి, [illegible] వెంకట [illegible] రెడ్డి, [illegible] రెడ్డి, [illegible] రెడ్డి, [illegible] గోవిందరెడ్డి, [illegible] సుబ్రహ్మణ్యం గారు, [illegible] సోదరులు, [illegible] వెంకట [illegible] రెడ్డి, [illegible] నాయుడు, [illegible] వెంకట్రామా నాయుడు, [illegible] రెడ్డి గారలు ముఖ్యులు.

సభా ప్రారంభము

సభాప్రారంభమున ప్రార్థనలు [illegible] చేయబడెను. [illegible] ప్రార్థనా గీతములు పాడబడెను. [illegible] వెంకట్రామానాయుడుచే ప్రార్థన [illegible]. "[illegible] జమీందార్ల పాలింపు" అనే గేయమున్నూ జమీందారీ రైతుల "[illegible] పాట" "[illegible] పాట" [illegible] పాడబడెను. తరువాత ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు [illegible] రెడ్డిగారు [illegible] స్వాగతోపన్యాసము చదివిరి. ఇంతలో [illegible] శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి, గద్దె రంగయ్య నాయుడు గారికి స్వాగత పత్రము సమర్పించిరి.

పంతులుగారు ప్రారంభోత్సవమును జరుపుట

ఆ తరువాత పంతులుగారు [illegible] స్వాగత పత్రమునకు సమాధానము చెప్పి సభాప్రారంభోపన్యాసము [illegible] గంటసేపు ఉపన్యసించిరి. తరువాత అధ్యక్షులు గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు స్వాగత పత్రమునకు సమాధానము చెప్పి తమ ప్రారంభోపన్యాసము చదివిరి. తరువాత శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని కొందరు నాయకులు కలిసి [illegible]. పంతులుగారు 8½ గంటల ప్యాసింజరు మద్రాసు వెళ్లిరి.

తరువాత సభ [illegible] తీర్మానములు చేయబడినవి. సభ సాయంత్రము 6½ గంటలకు పూర్తి చేయబడినది.

బహిరంగ సభ

తరువాత వెంకట [illegible] గారి ఉపన్యాసము.

బహిరంగసభ [illegible] ప్రత్యేకముగా గొప్ప [illegible] ఏర్పాటు చేయబడినది. [illegible] 6½ మొదలు 9 గంటలవరకు [illegible] ఉపన్యసించిరి. జమీందార్లతో [illegible] ప్రస్తుతము [illegible] రైతులు [illegible] సన్నద్ధులుగా నున్నారనియు [illegible] కాంగ్రెసు సంస్థను [illegible] కాంగ్రెసులో చేరి [illegible] సత్యాగ్రహములో [illegible] ఆవశ్యకము [illegible]. రాత్రి 9 గంటలకు సభ [illegible]. ఇంత [illegible] గొప్పసభను [illegible]. సభలన్నియు మహా వైభవములో ముగిసినవి.

జమీందారీ రైతు

1931 అక్టోబరు 31 వ తే 24 వ.

శనివారము.

కర్తవ్యము.

ప్రాచీన భారతదేశ భావిరాజ్యాంగ నిర్మాణ కార్యమును పలు విధములగు క్లిష్ట సమస్యలతో కూడియున్నది. ఇందుల కు ముఖ్య కారణము మన దేశ చరిత్ర ము దాని మూలమున నేర్పడిన గాఢముగ దేశమంతటిని ఆవరించియున్న వివిధముల గు పంస్థలు. ఇతర దేశములందలి రాజకీ య పరిజ్ఞానము భారతదేశ సమస్యా పరిష్కారమునకు పూర్తిగా తోడ్పడుట లేదని యే చెప్పనచ్చును. ముఖ్యముగా ఫెడరేషన్ విధానము చాలమందికి తృప్తికరముగ నున్నను అందుకేరవలసిన రాష్ట్రముల భిన్న భిన్న పరిస్థితులచే ఆచరణలోనికి మాత్రము నులభసాధ్యము కాజాలదు. ఇప్పటికి కొంతవరకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వములగల బ్రిటీషు ఇండియా యందలి రాష్ట్రములు సామాన్య మానవ హక్కులను పూర్తిగా అనుభవింపజాలని ప్రజలపై నిరంకుశ దాష్ట్యము నెరపుచుండే వికృతస్థితిగానున్న స్వదేశ సంస్థానములు ఒకేవిధానమునకొట్లు నమ్మతింపవు. ఈ సంస్థానాధీశులు బ్రిటీషు ఇండియా ప్రభుత్వ నిర్వహణమునందు భాగస్వాములుగా నిచ్చగింతురుగాని తమ సంస్థానములందలి మధ్య యుగమునాటి స్థితిగతుల గూర్చి నూతనము పొరుగువారు తమ్ము ప్రశ్నింపరాదందురు. ఇట్లు విపరీతపు కోర్కెల గోరుచున్న సంస్థానములన్నియు ఒకే విధముగ లేవు.

కావునను మాంటేగ్యూ సెమ్ను కమిటీ రిపోర్టునందు యీ సంస్థానముల నన్నిటి కొన్ని పద్ధతుల ప్రకారము విధింది కొన్ని రాష్ట్రములుగా నేర్పరుచుట అవసరమని సూచించిరి.

బట్లరు కమిటీవారు నూతనము యీ సంస్థానములకుగల హక్కు బాధ్యతలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును వారికిని గల సంబంధమును గూర్చి యింతవరకు వివరించిరి. దేశమునకంతటికిని అవసరమగు రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు ప్రతి భాగము స్వేచ్ఛగా వర్తించుట సాధ్యము కానేరదు. దేశాభ్యుదయమును గోరు ప్రతి రాష్ట్రము తన స్వతంత్రతను, ప్రతిసంస్థానాధికారి తన నిరంకుశత్వమును కొంతవరకు తగ్గించుకొనవలసియుండును. సామాన్య పౌరహక్కుల నొసగజాలని విధానము ప్రతి రాష్ట్రమునందలి ప్రజలకు సమానావసరము జూపజాలని శాసనము ఉండియు నిష్ఫలము.

నూతన రాజ్యాంగ విధానమునందు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము కొంతవరకు అవశ్యకము. ప్రభుత్వ భాధ్యతాయంత్రము (రాష్ట్రములకు సంబంధించినంతమట్టుకు) ప్రజా (ప్రతినిధులగు మంత్రుల) యత్తము కాగలదు. అట్టి ప్రభుత్వలాభము మనము పూర్ణముగ ననుభవింపవలయునన్నచో రాష్ట్ర మార్పులు గావింపబడవలయును. ఈ మంతటను ఒకటే విధములగు శాసనములు అమలు జరుగుటకు మార్గము చక్కబడవలయును. ప్రజలలో నూటికి తొంబదిపాళ్లుగల వ్యవసాయకులు అభివృద్ధికి వలయు మార్గముల నేర్పరింపబడవలయును. అందు ముఖ్యముగా జమీందారిలలోగల రయితులను వారు వెనుకొలియక భరింపచేయుచున్న అన్యాయ యోపయ పరిస్థితులనుండి యుద్ధరించుటకు మార్గముల నిర్ధారయవలయును.

మన రాజధానియందు ముమారు మూడవభాగము జమీందార్ల పాలనలో నున్నది. మనదేశమునొక్క నూతన రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు స్వదేశ సంస్థానముల గలనిర్దేశమునుగూర్చి నిర్ణయము చేయవలసినవారమో అట్లే రాష్ట్రీయ పునర్నిర్మాణమునందు జమీందారీల భాగమును గూర్చిన వివరణము అత్యవసరము ప్రస్తుతము జమీందారీరైతు స్థితి చాలా శోచనీయముగ నున్నది. దుర్భరకారిద్ర్యమునలసి ప్రభుత్వముచుండుటయేగాక సామాన్య మానవునికిగల హక్కులు పూర్తిగా తమకున్నవని గుర్తెరుగజాలకున్నాడు. వీని గోడును జూచి దుఃఖించువారు సైతము లేకున్నారు. మన దేశము లకు సమాజమగు రాజకీయ సంబంధమే మనుటచే వీని విషయము మరుగుపడియున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమకును జమీందార్లకును గల సంబంధమును గూర్చి మాత్రమే యోచింతురుగాని నాగరిక మానవ హక్కులకు పెనివేసియున్న రాష్ట్రమునందలి మానవభాగపు జనుల కష్టములగూర్చి విచారింపరు.

ప్రభుత్వమునందెన్నియో మార్పులు కలిగినవికాని వారి స్థితిగతులు మాత్రము మారలేదు. విశాలహృదయములగు బ్రిటీషు ప్రభుత్వపు ఛాయలో యీయొక్క తెగని దాస్యము సాగుచునే యున్నది. జమీందార్లు మార్పు సహింపరు సరికదా వారికి మార్పు అవసరములేదు. జాగ్రత్తవాములు వారివైపు ముఖమే త్రిప్పరాదనించరు. స్థానికాధికారులకు గలభాలు లేకుండ పద్ధతిగా చేయుటలో కాలము సరిపోవుచున్నది, ముఖ్యతిరమంది ప్రజలు యీ విచిత్రమగు జమీందారీల పాలనలో తమ సోదరుల భాగినిత్వమును గూర్చి మొరుగనే మొరుగరు:

ఇట్టి స్థితిని శాశ్వతమొనర్చుచున్న జమీందారీల అవసరము నూతన రాజ్యాంగమునందెంతవఱకుగలదో విచారించుటకును, అను వగు మార్పుల నూచించుటకును ప్రయత్నము సలుపుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము.

—

పేలూరు జమీందారీరైతు మహాసభ

20 తేది సూళ్లూరుపేటలో వైభవముగా జరుగుట

స్వాగత సంఘాధ్యక్షులు సుందరరామరెడ్డిగారి మహోజ్వల భాషణము.

భూస్వాములు చెరువు గండ్లు కట్టుట కిస్తు వసూలు చేయుటలేదు. భూస్వాముల అశ్రద్ధ జలాధారముల చెడిపోయెను. జమీందారుల కప్పము తీరువాకే లంచగొండితనమునకు కారణము జమీందారులకు లోబడిన రయితు ఓటు లెక్కపెట్టరాదు. ప్రభుత్వ సహాయముతో జమీందారీ పద్ధతిని నిర్మూలించవలెను అని రెడ్డిగారు గంభీరముగ పలుకుచున్నారు.

స్వాగత సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ రావు సుందరరామిరెడ్డిగారు పెద్దల సభ్యుల ఆహ్వానించుచు ఇట్లు తమ ఉపన్యాసమును చదివిరి

జమీందారుల యుత్పత్తి.

మొదట ప్రభుత్వమువారు రయితులవద్ద శిస్తు వసూలు చేయుటకొరకు దశసంవత్సరముల కాలం [illegible] కాంట్రాక్టర్లకో [illegible] ఇచ్చెడి వారు. [illegible] మొదలు అయిదు గ్రామములలో శిస్తు వసూలుచేసి ప్రభుత్వము వారికి కొంత మొత్తము చెల్లించి మిగిలినది తాము అనుభవించు కొనుచుండెడివారు. కాంట్రాక్టర్ల యీపద్ధతి వలన యెప్పటి కప్పుడు మా రుచుండెడి వారు. ఇట్లు జరుగుచు 1803 సంవత్సరముల్టిండియా కంపెనివారు పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు చేసి యీ గ్రామములను శాశ్వతముగా [illegible] వారి స్వాధీనము చేసిరి. వీరే జమీందారులు. భూస్వాములు [illegible] ప్రభుత్వ [illegible] గ్రామములను రయితుల [illegible] అనేక కష్టముల పాలైరి. ఈ [illegible] పద్ధతిని [illegible] ప్రభుత్వము [illegible]

రతి రయితులను యీ జమీందార్ల చేతులలో నుంచి నది. శాశ్వత శిస్తు పరిష్కారము గూడ జమీందార్ల రయితులకు [illegible] తెలియదు, [illegible] తగు [illegible] జలాధారముల [illegible] రయితు [illegible] ఈ కట్టు [illegible] ప్రభుత్వము [illegible] గలదు

జమీందారీ రయితు సంఘము

మన కష్టములను బాపుకొనుటకు సంఘము అత్యవసరము ప్రతిగ్రామమునందు గ్రామ సంఘముల నేర్పరచి పెద్దల సలహాలతో తగిన కృషి చేయవలెను. ప్రతిరయితును ఆయా గ్రామసంఘములలో చేరి సక్రమమైన తన మనోభీష్టములను తెలుపుకొనుటకు తగిన కృషి చేయవలయును. ఈ సంఘ పోషణకు ప్రతి గ్రామమునను కొంతనిధి వసూలు చేయుట అవసరము. సంఘములద్వారా [illegible] సాధింపగలము. మనము గ్రామ సంఘములను స్థాపించి తగినబలము [illegible] సంఘముల ద్వారా మన కష్టములను ప్రభుత్వమువారికి [illegible] తీర్చుకొనగలము. [illegible] గ్రామసంఘములను స్థాపించి [illegible] నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించెదమని నమ్ముచున్నాను.

జమీందారీ రయితుపత్రిక

ఈ పత్రిక బాలారిష్టము దాటినది. మన [illegible] ఈ కష్ట కాలములను [illegible] పత్రిక అత్యవసరము. ఈ పత్రికను ప్రతి గ్రామమునందు [illegible] ప్రతి రైతును [illegible] ఈ పత్రికను సర్వవిధముల పోషించి [illegible] నమ్ముచున్నాను. ఈ పత్రికను [illegible] మన కష్టములను [illegible] పత్రిక [illegible] ప్రతి రయితు [illegible] ధర్మమని భావించవలెను. [illegible] జలాధారములు [illegible] లేదు. [illegible] గ్రామములు [illegible] 30-0 పైన గలవు.

భూస్వాముల అశ్రద్ధ జలాధారముల పాడుచేసినది.

ఈ నడుమ రోజులలో ధర్మాత్ములగు [illegible] కట్టించి [illegible] గ్రామముల రైతులకు నీటి [illegible] సౌకర్యములను [illegible] జమీందారుల [illegible] భూమి [illegible] తగ్గి శిస్తు [illegible] రయితు [illegible] 10 గ్రామములకు [illegible] ఈ [illegible] రయితులను [illegible] శిస్తులను హెచ్చించి [illegible] ఈ [illegible] ప్రవహించు [illegible] నీరు రాదు.

అకలగొల్ప శిస్తుల హెచ్చించుట.

[illegible] గ్రామములకు [illegible] అవసరము కాదు. [illegible] రయితులను [illegible] హెచ్చించి [illegible] రయితులపైన [illegible] పెంచి [illegible] కాని [illegible] భూములకు ప్రభుత్వము వారిని [illegible]

ఒక భాష అన్యభాషా పదములు చేరరాదా?

మహారాష్ట్రమును గూర్చి ప్రొఫెసర్ సుదర్శనదాను ఎం ఎ.గారి భావాలు.

కాలమహిమ చేత్తిభాష ఎలగుతుంది, ఇంకా యిప్పటికి ఎన్నటికి ఇతర దేశాలతోటి, ఇతర భాషలతోటి సంపర్కంలేక భాషలో లేని మాతన ఆన్యపదాలు చేరిపోయి మేరలేక కాకి లేకుండా అయిపోతది. ఇది భాషాదోషమే ఒక అంగారమే! భాషలలో లేని మాతన నిర్మిక వస్తువాహుల శాస్త్ర పాఠములు శిక్షణ చేయడం ఒక విధంగా అనివార్యం. పరపదాలు లేని భాషలు వ్యావహారిక లోపమే కాకుండా శక్తిహీనతకు దారి తీస్తుంది. లేని భాషలు, వైన ఎన్నటికి లభ్యంగాను. శోభిత్వ, మోహాన్ని, రీతులు మొదలగు వాటిని వ్యక్తపరచుటకు మార్పుపడే నిఘంటువు, ఇతరభాషలు స్వీకరించడం వల్లనే ఆంగ్లభాష అగ్రస్థానం శాశ్వతంగా కొంటున్నది సేమ. సిద్ధాంతంగా హిందూ కాంగ్రెస్ పత్రిక కరెస్పండెంట్ "యువలక్ష్మగాహా" అని అడిగి ఎలగి తెలుస్తుంది. వీరి అడిగిన ప్రశ్న అది చాలా మంది పండితులకే ఆశ్చర్యంగా ఉన్నదని.

ఇదే హేతువాదాన్ని వేలాది ఏళ్ళుగా సంస్కరణానికి లొంగి ఒదుగుతూ వస్తున్న విప్లవ సాహిత్యం ఇస్తున్న రాజీయాలు గూర్చి శోధిస్తూ ఇంకా వైశాల ప్రతిపత్తిగా చదువుకున్న భాషను సంస్కరించ మొదలు పెట్టే. భాషలో అన్యపదాలు పారద్రోలి లేని మాట తయారుచేసుకుంటూ పోవాలని భావించాము. దీని వాలయుక్త వ్యతిరేకము. మా రాష్ట్రమును పాలించిన్నట్లో చాలామంది పండితులు వాళ్ళని పదాలు కల్పించారు. వీరిలో అత్యుత్సాహపరులైన భోపటేకర్ యొక్కని అత్యుత్సాహం చర్చనీయాంశమై చర్చకు దారితీసింది. శోభిత్వ అనిపించుకోవడం దానికి తీసుకు పోవడం బహుమంత అని పదాన్ని తెలుగులో కలిపి) వేయడానికి పెట్టుకున్నాము.

ఈ ఉద్యమంలో బహుజనుల కొన్నిమాత పదాలు చూడండి.

శ్రీ—సుప్రభాత, శ్రీమతి, శ్రీమాన్ అనుమతి మొదలగు పదాలు ఉపయోగించడం జరిగింది.

వైద్యశాస్త్రం—ఎన్నిభాషలు చూచి, ఎన్ని పదాలు కాస్త విరుచుకున్నా, ఎన్ని పదాలు కాస్త విరుచుకున్నా, ఎన్ని పదాలు కాస్త విరుచుకున్నా

పెరిమిడి జమీందారీ రైతుల సభ.

జమీందారు పార్టీ గలభా ప్రయత్నాలు
పోలీసు హడావడి
అంత [illegible]

(మా స్వంత విలేఖరి.)

పెరిమిడిగ్రామము నాయుడుపేటనుండి వెంకటగిరి పోవు రోడ్డులో 9-10 మైళ్ళలో కట్టబడిన అతిచిన్న [illegible] జమీందారునకు శిస్తు [illegible] చేయుట కష్టముగనుండగా, ఇచ్చట చేయుటకు [illegible]" అత్యంతత్యంత రాతిలో [illegible]గా కట్టబడియున్నది. ఈ గ్రామానికి రెండు మైళ్ళలో ఒకకొండ [illegible] పెద్దకొండ [illegible] ప్రత్యేకించి [illegible] లేని గ్రామముగా చెప్పవచ్చు. ఈ గ్రామ [illegible] 1-8 వ 74-12-0 ల శిస్తు యీ జమీందారులో [illegible] ఇంతకంటె లేదు.

అత్తివరంలో వుత్సవము

నే 17 వ తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు అత్తివరంలో గాంధి గారి పటము ఊరేగింపు [illegible]. గ్రామస్థులం [illegible] జమీందారు చేతుల్లో [illegible] కట్టబడవలసినవారు [illegible] ప్రతివాదులై [illegible] రైతులు [illegible] రైతు [illegible] రైతులైయున్నారు. వీరిక్కడ యిదివరకున్నట్టు [illegible] 73 [illegible] (వ 1200 ల [illegible]) [illegible] రైతులకు యిచ్చినట్లు [illegible] [illegible] తీర్పులో కూడా వీరిని [illegible] అత్తివరము గ్రామము [illegible] అభ్యుదయ [illegible] ఉన్నది. [illegible] నారాయణరెడ్డిగారు మాత్రమే జమీందారు తరపై [illegible] సివిల్ క్రిమినల్ కేసులకు 20, 30 [illegible] రైతులు [illegible]. ఈ రైతులు [illegible] [illegible] [illegible]. వరకుమించి వెంగారెడ్డి తాలూకా సంఘ సభ్యుడు మంచి శ్రద్ధగల వారు [illegible] చేరినారు. జనసమ్మర్దము జాస్తిఅయినది. గ్రామమంతటా సరాదామైనది.

ఒక ప్రతిసన్య [illegible] 4 గురు అడిషనల్ [illegible] తక్క సంస్థానమువారు పురిత్యారు వద్ద [illegible]. జిల్లా అధికారుల మందలింపులో [illegible] అసలు [illegible] జమీందారునకు క్రింది వర్గ [illegible] కలిగినట్లు [illegible] [illegible].

పేర్వుగ్రామాలే పోలీసు [illegible] యింతకుముందు సభలకు వారినటాటోపముతో మాటిరి, ఈ సభా పోలీసు పటాలంకి మాటవమ్మకరాలేరు. యిక మీద యిలా పీడన అల్లరి అంతరించిందని నమ్మ నమ్ము [illegible] పెట్టి [illegible] ఉద్యోగులు [illegible] [illegible] కదల కదలనుండి వెడలిపోయారు.

వెంకటగిరి సబ్‌మ్యాజిస్ట్రేటు తాలూకాపల్లె సర్కిల్ యిన్‌స్పెక్టరు 4 గురు పోలీసులు మాత్రం వచ్చిరి.

తాలూకా జమీందారీరైతు సంఘ కమిటి మీటింగు.

మధ్యాహ్నం 1 గంటకు కమిటీ మీటింగు [illegible] ప్రారంభించిరి. రైతులలో నుండి ముఖ్యులు మాత్రం 100 మంది ప్రేక్షకులుగా రాని చ్చిరి. [illegible] ఉద్దేశ్యాగోష్ఠిగా కొంతల [illegible] తీవ్రమైన చర్చ [illegible] [illegible] తీర్మానాలను [illegible] జిల్లా కార్యసంఘ సభవారు [illegible] నిర్ణయించిరి. తర్వాత [illegible] [illegible] పూర్తిగా [illegible] [illegible], పెరిమిడి ప్రాంతము జమీందారీరైతు సంఘ [illegible] స్థాపించుట [illegible] సంఘమును నియమించుటయును, రెండు తీర్మానములు చేసిరి. నిర్ధారణలను గూర్చి మాట్లాడే యింతలో అకస్మాత్తుగా వర్షము [illegible] కొంత కష్టమును కలిగించినది,

బహిరంగ సభ.

20 మైళ్ల [illegible] రైతులు [illegible]. [illegible] నుండి [illegible] రెడ్డిగారు, అరధారు [illegible] [illegible] వెంకటరెడ్డిగారు [illegible] వచ్చిరి. [illegible] పల్లెనుండి, కలిచలి [illegible], రా [illegible] వచ్చిరి. [illegible] నుండి [illegible] రెడ్డి [illegible] వచ్చిరి. [illegible] నుండి [illegible] వెంకట సుబ్బారెడ్డి గారును, [illegible] నుండి గుబ్బలరాతి వెంకటసుబ్బారామయ్య గారును, [illegible] నుండి [illegible] వెంకట సుబ్బారెడ్డి గారును, [illegible] నుండి (ఇదివారిరాష్ట్ర జమీందారుకోరి.) [illegible] [illegible] రంగారెడ్డిగారును, వారి తండ్రిగారును [illegible] జమీందారీలోని యింకా [illegible] [illegible]. వెంకటగిరి జమీందారీ గ్రామము [illegible] [illegible] వచ్చిరి. [illegible] ప్రజల వుత్సాహమును [illegible] బహిరంగసభ ప్రారంభమైనది. [illegible] [illegible]. అప్పటికే సభలో [illegible] 1000 మంది ప్రజలు [illegible] [illegible]. అప్పటికి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] జమీందార్ల [illegible]

రు" అను [illegible] ప్రజలంతా [illegible] [illegible] [illegible] కూడ [illegible] ప్రజలచేతా [illegible] సంతోషముగ [illegible], తర్వాత జమీందార్ల [illegible], [illegible] [illegible], జమీందారీ రైతులకు, [illegible] [illegible], జమీందారీలలో [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] రైతుల [illegible], రైతు సంఘానికి [illegible], "జమీందారీరైతు" పత్రికను ప్రతి గ్రామస్థుడు [illegible]. [illegible] జమీందారీరైతు సంఘములలో చేరి [illegible] [illegible], [illegible] సభకు [illegible] సామాన్య స్థానములకు రైతులు [illegible] [illegible] కలవారిని [illegible], జమీందార్లకు గాని వారిపక్షమువారికి గాని [illegible] ఓట్లు నివ్వరాదని [illegible] ఉపన్యసించిరి. [illegible] [illegible] గూర్చి మాట్లాడుచు, సబ్ యిన్‌స్పెక్టరు ఉపన్యాసకుని, [illegible] [illegible] [illegible] గూర్చి మాట్లాడవని [illegible] [illegible] [illegible]. ఉపన్యాసకుడు [illegible] కాదని దానిని గూర్చియే మాట్లాడు [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సభ [illegible].

గాంధివటము వుత్సవము.

వెంటనే గాంధి పటమును చప్పర [illegible] [illegible] తో [illegible] ఉత్సవము [illegible] గంటలకు ప్రారంభించిరి [illegible] [illegible] ఉత్సవము పూర్తి అయినది. రైతులెల్ల [illegible] గ్రామాంతరాలకు ప్రయాణమైరి. గ్రామస్థులు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] రావు గార్లనిన్ని పుష్పమాలాంకృతుల [illegible] [illegible] గ్రామములో వుత్సవము చేసిరి. [illegible] వెంకటగిరి [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] 7½ మైళ్లువచ్చి [illegible] రాత్రి 10 గంటలకు వెంకటగిరి చేరినారు.

ఈ సభలో [illegible] [illegible] [illegible], రంగారెడ్డి, మరికొందరు [illegible] [illegible] [illegible] ఏర్పాట్లు చేసిరి.

[illegible] మాత్రమేయైతే [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గూర్చి సభా ప్రయత్నాలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మాత్ర మున్నాడని [illegible] [illegible].

ప్రొఫెసరు సుదర్శనదాసు అత్యద్భుత బలయోగ ప్రదర్శనము.

కస్తూరిదేవి విద్యాలయ సహాయార్థమై గావించుట.

తే 17 ది రాత్రి ప్రొఫెసర్ సుదర్శనదాసు ఎం. ఎస్‌సి. గారు నెల్లూరు కస్తూరిదేవి విద్యాలయ సహాయార్థము క్రొత్తహాలునందు అపూర్వ భయానక ఆశ్చర్య జనక బలయోగ ప్రదర్శనముల గావించి కని విని ఎరుగని విధమున ప్రేక్షకుల మనసముల ఆకర్షించిరి. దాసుగారు విద్యార్థికులు, ప్రపంచయాత్ర గావించుటచే చేరిన విజ్ఞానఖని. బహుభాషాకోవిదులగు 26 ఏండ్ల తరుణ వయస్కుడు. అనాసక్తమయమయిన దేశసేవా నిరతులు. కీర్తి కొరకు, వినోదార్థము ప్రదర్శనముల గావించు ఆనందమయుడు. సమస్త విషయముల ఆకళింపుకొని వాటినిగూర్చి సమగ్రముగ చర్చించగలిగిన ఉపజ్ఞాశోభితుడు. మధుర సంభాషణతో రంజింపచేయగలిగిన వక్త మాపురమునకు వీరి ప్రదర్శన భాగ్యము లబ్బుట సుకృతము. వీరుగావించిన యోగ ప్రదర్శనము స్తంభీభూతులజేసినది. బల ప్రదర్శనము ప్రకంపమును బుట్టించి తరుగని ఆశ్చర్యమును కలిగించినది. ఇట్టి ప్రతిభ, శక్తుల ప్రదర్శించిన ఆయనకు తగిన ప్రోత్సాహము లేకపోవుట, విద్యాలయమునకు ధనలాభము ఒడగూడకుండుట చాల విచారణీయము. చిత్తనాటకాల సహితము పోషించే నెల్లూరు పౌరులు ఇట్టి యథార్థ సత్వస్ఫోరక ప్రదర్శనములకు కొన్ని అణాలనైన వెచ్చింపక పోవుట నెల్లూరు వారిఅభిరుచుల గూర్చిమంచి మంచి కథను జెప్పుట లేదు,

ఈ స్తంభీభూతుల జేసిన ప్రదర్శనము. ఆరితుండే హృదయము నాడీ స్పందనముల ఆపి వెంటనే గుండెదెబ్బల హెచ్చించిరి. తగ్గించుట కష్టసాధ్యము/ యోగసాధనము. అగ్ని జ్వాలికములతో చేతులు కడుగుకొని కాగిగ్లాసు పెంకుల కొబ్బరివలె నమిలి మ్రింగిరి. యోగ సమాధిలో భూస్థాపితము గావించిరి. ప్రేక్షకుల ఆతురతను, భీతిచే నాలుగు నిముషములకే గోడ వలసివచ్చినది. ఒక లావు నూలుమోకును ట్వయిన్ దారమువలె త్రెంచుట ఆశ్చర్యకరము. ఇనుపగొలుసు మూడువిధములుగ త్రెంచిరి. కాని రెండు చేతులతో గొలుసును త్రెంచుట మాత్రము ఇంతకు ముందెవ్వరుగాని చూడనిది. గొంతు పురితో వ్రేలాడి భీభత్సమును గొలిపిరి. ప్రేలిన తుపాకి గుండును అరచేత ఆపి విస్మయభయముల గొల్పిరి. మందు చితిలో పరుండుట దుర్బల హృదయులు చూడ సహించనిది. చివరన 8 టన్నుల పెద్ద స్టీం రోడ్డు రోలరును రొమ్ముపై పోనిచ్చుట అమానుష భీమ బలప్రదర్శనము. ఇన్ని ఫీట్సు చేయుచు దాసుగారు అతి సులభముగ సునాయాసముగ, లఘువుగ ప్రవర్తించిరి. గొప్ప ప్రతిభ ప్రేక్షకులకు యీ భీమునిపట్ల, యీమహాయోగి పట్ల గాఢ అనురాగ గౌరవములు కలిగినవి. హృదయములు సానుభూతి మయములయి ఆశీస్సుల దాసుగారిపై గురిపించిరి. సర్వ ప్రజ్ఞా పూర్ణుడైన ఇతనికి సర్వేశ్వరుడు ఆయురారోగ్య ఆనందముల ఒసంగునుగాత ! వీరు ఇంకను చాల అద్భుతముల గావించెదరు. ఢిల్లీలో కుతుబుమీనారునుండి ముమ్మారు క్రిందకు దుమికిరి. తన యీశక్తులగూర్చి విపులీకరించుట చాల మనోజ్ఞముగనుండును.

ఒక ప్రేక్షకుడు.

ఏలూరు నాయకుల అరెస్టు.

గోదావరిజిల్లా ఏలూరునందు రిపోర్ట్ కెంటు సుగూర్చి సబ్ కలెక్టరు యీజమాన్యమున ప్రభుత్వ పక్ష సభ జరుగుచుండ సర్దార్ దండు నారాయణ రాజు మొదలగువారు పోయి అడ్డు ప్రశ్నలు వేయగా రాజుగారిని వారి అనుయాయులను అరెస్టుచేసి జామీనుపై వదలిరి. 28-వ తేది విచారణ.

కళ్యాణ రావుగారికి జవాహర్‌లాల్ పండితుని లేఖ.

144 ను ఆమోదించిన రైతు ఆశయముల విడనాడినవారగుదురు.

వెంకటగిరి సభల జనరల్ సెక్రెటరి కటికనేని కల్యాణ రావుగారు 144 ప్రయోగమును దాని వుల్లంఘనమును పొందలగు సమావేశ వివరముల విశదీకరించుచు భారత యువ మహానాయకులు పండిత జవాహర్‌లాల్ నెహ్రూగారికి లేఖ వ్రాయ వారు క్రింది ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి :—

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము,

అలహాబాదు.

2—10—1931.

శ్రీయుత,

క. కళ్యాణరావు,

వెంకటగిరి.

ప్రియమిత్రుడా,

సెప్టెంబరు తే 25 ది వ్రాసిన మీ ఉత్తరముతో ఆర్డరు నకలు, నాయకుల సందేశముల పంపినందులకు వందనములు. చివర క్షణములో ఒసంగబడిన 144 ను ఉల్లంఘించుటలో మీరు అత్యంతము అవశ్యమగు కార్యము చేసిరని నాకు విస్పష్టముగ గోచరించుచున్నది. ఆ నిషేధాజ్ఞను మీరు శిరసావహించియుండినచో మీరు రయితు ఆశయముల విడనాడి వారికి ద్రోహులయియుందురు. రైతు క్షేమంకర కృషి మీరు సదా సాగించుచుండెదరని వూహించుచున్నాను.

విధేయుడు,

(సం) జె. నెహ్రూ.

వికట నాట్యాచార్యుడు చార్లి--గాంధీజీల సంభాషణము.

"కావలసినదానికంటె ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయుట అరిష్టము"

మహాదేవ దేశాయిగారి లండను లేఖ.

గాంధి మహాత్ముని శిష్యులు దేశాయిగారు, లండనునుండి యంగ్ ఇండియాలో ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

జీవితము చదరంగము కాదు.

లండనునగరముయొక్క ప్రాముఖ్యమును గ్రహింప దలచినయెడల ఒక్క దినముమాత్రము గడుపవలయును. మహాత్ముని సందర్శింపవలయునని జనసామాన్యము ఉవ్విళ్లూరుచుండును. ఈ రీతిగా జనసామాన్యముయొక్క హృదయభావములతో పరిచయము కలుగుటవల్లనే యాతని విషయములను, [illegible] వివరించుటవల్లనే జీవితము సార్థకమగుచుండును. జీవితమంతయు చదరంగపు ఆటవలె భావించి ఒకరిపై నింకొకరు ఎత్తులపై ఎత్తులను వేయుచుండుటకై వ్యవహారవేత్తలతోడి సహవాస సాహచర్యముల వల్ల విశేషము [illegible] సామాన్యజనులతో మహాత్మునకు కలిగిన పరిచయ విశేషములను కొంచెము ఉదాహరణ పూర్వకముగా వివరించెదను. నేటి దినమంతయును ప్రతివాడును మహాత్ముని హస్తాక్షరము స్మారక చిహ్నముగా చేయించుకొనిరి. నేను సంతకముల పందుంగవలె నున్నది. సంతకము చేయించుకొన్న ప్రతివాడును మహాత్మునిగూర్చి తనకు తోచిన విషయములను వింత వృత్తాంతములను ఇతరులతో చెప్పుకొనుచుండెను.

పారవేసిన పుస్తకము జ్ఞానోదయమును గూర్చుట.

లెస్ ప్లాటన్ అనునతడు మిస్ లీస్టరు కన్యతో కలిసి శాంతియుతముగ [illegible] ఉపకారము చేయుచుండును. గాంధి మహాత్ముని పలువురు చూచుటకు ఆటంకము కల్పింపడు. ఒక నాడతడు ఒక పుస్తకమును తీసికొని వచ్చి దానిపై గాంధి మహాత్ముని హస్తాక్షరము కావలెనని కోరెను. అప్పుస్తకమునుగూర్చి అతడిట్లనెను:- నేనీపుస్తకమును ఒక షిల్లింగునకు కొంటిని, నేను డెయిలి హెరాల్డు పత్రికా కార్యాలయములో పనిచేయు దినములలో ఈ పుస్తకము పునర్విమర్శనార్థము కార్యాలయమునకు పంపబడెను. పుస్తకము పనికిమాలినదని భావించి [illegible] చిత్తుకాగితముల బుట్టలో పారవేసెను. అప్పుడు నేను ఒక షిల్లింగు ఇచ్చి [illegible] ఆ పుస్తకమును తీసికొంటిని. ఆ పుస్తకము [illegible] నాకు [illegible] ఉపన్యాసముల కొరకు [illegible] నాటినుండియు, మీరును నాయందు [illegible].

నేను ఆపుస్తకమును చదివి [illegible] బోధపడకుండ [illegible] చాలామందికి మీరు గతి తెలిపెను. నేను ఇంతకుముందే నామనస్సులో ఊహించుకొనుచుండిన భావము లనేకము ఆగ్రంథములో నుండెను. కాని సాధారణములను నేను వెల్లడింపజాలకపోతిని.

గాంధీజీ—అట్లయినచో నీ ఊహాలనే నేను అనుసరించితినా? లేక నాయూహలనే నీవు అనుసరించితివా? ఎట్లు అయినప్పటికిని మీరు వెచ్చించిన షిల్లింగు సద్వినియోగము కాలేదా?

ప్రత్యుత్తరము:—"అంతకన్న సద్వినియోగము మరియొకటి యుండదు. తమ [illegible] మీ దీవెనలను నేను పొందనున్నాను"

ఆ షిల్లింగు విలువగల గ్రంథమే మహాత్ముని జీవితగాథ

మీరా ఉద్యమము ఫలించుగాక!

ఒకడు కొంతకాలము నౌకాసైన్యమునందు పనిచేసియుండెను. అప్పుడు మీరాబాయి (స్లేడు కన్య) యొక్క తండ్రి ఆనౌకా సైన్యమున కధికారిగా నుండెను. ఆ మనుజుడు మీరాబాయితో తన కొంత బాంధవ్యము కలదని అతడు భావించెను. మీరాబాయి [illegible] అతడామె కంటబడి నడచివచ్చి ఇట్లనెను:—

"31 సంవత్సరముల కాలము నేను నౌకాసైన్యమందు పనిచేసియుంటిని, మీతండ్రిగారివద్ద నేను పనిచేసితిని. నా అల్లుడే ఇప్పుడు గాంధిగారికి సేవ [illegible] సల్పుచున్నారు. గాంధిగారు తమ దేశమును [illegible] సంస్కరణార్థము [illegible]" అనురీతిగా అతడు మహాత్ముని హస్తాక్షరముల కొరకై తనపుస్తకము [illegible] నిరీక్షించెను. తెలిసినంతనే గాంధీజీ అతనిని లోనికి రమ్మని పిలచిరి. అతడు లోనికివచ్చి తన జీవితచరిత్రను [illegible] కాని, యుత్తరోత్తర సంగతులను చెప్పెను:—

సైనిక వృత్తికంటె ఖయిదు మేలు,

మీరును మీరు చేపట్టిన యుద్యమమునకును శుభము కలుగుగాక! నేను సంహారక్షేత్రముల చాల [illegible]. యుద్ధములలో నేను పని చేసియుంటిని. ఒక ప్రాంతమునుండి మరొకప్రాంతమునకు బదిలీ చేయబడితిని. గ్యాలిపోలీనుండి [illegible] సంభవించితిని. అచట [illegible] మరల యుద్ధము వచ్చినయెడల అట్టియుద్ధములో [illegible] చేయుటకంటె నేను [illegible] ఒప్పుకొని చెరసాలలోనే ఉందును. నిజముగా యుద్ధము అతిభయంకరమైనది. నేను మీ ఉద్యమములలో చేరి పనిచేసెదను. మీ ఉద్యమము వలన శుభమగుగాక!

మహాత్మునకు [illegible] చేయుచుండిన తనపుత్రికయొక్కయు, తన అల్లుని యొక్కయు ఫోటోగ్రాపులను కూడ చూపించెను.

అతను వెడలిపోవుటకు సిద్ధముగా నుండగా "ఎందరు పిల్లలు" అని మహాత్ముడాతని నడిగెను.

"అయ్యా, నాకు ఎనిమిదిమంది పిల్లలు, నలుగురు కుమారులు, నలుగురు కుమార్తెలు."

"నాకు నలుగురు కుమారులు కలరు, కనుక నీతో సగము వరకైనను నేను తులతూగ వచ్చును" అని మహాత్ముడు బదులు చెప్పెను. ఈమాటలను ఆలకించిన వారందరు కడుపుబ్బ నవ్విరి.

వికట నాట్యాచార్యునితో సంభాషణ.

"ఐశ్వర్య పరిత్యాగము" అను విషయమై డాక్టరు మాక్ నాయిటెన్ చర్చిలో మహాత్ముడు ప్రసంగించెను. మధ్య తరగతి సామాన్య జనులలో స్త్రీలు పురుషులు [illegible] 3 వేలమంది హాజరైరి. ఇక ప్రఖ్యాత సినిమా నాట్య ప్రవీణుడగు చార్లీ చాప్లెను గారితో మహాత్ముడు సంభాషించిన విషయములను వివరించెదను. జగద్విఖ్యాతి గాంచిన ఆ వికట వేషధారి మహాత్మునితో కలిసి మాట్లాడవలెనని [illegible] డెను.

చార్లీ చాప్లినుగారు తనతో మాట్లాడ గోరుచున్నారని గాంధిమహాత్మునితో చెప్పినప్పుడు, నిష్కపట హృదయముతో "ఆ ప్రఖ్యాత పురుషుడెవరు?" అని అడిగిరి. గాంధిగారికి ఆతడెవరో తెలియకపోవుట వింతగా నుండవచ్చును. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట మహాత్ముని [illegible] వ్యవహార [illegible] స్వయముగా [illegible] ఒక [illegible] చూచి యుండెను. ఆ [illegible] దృష్టి [illegible] విషయము [illegible]. [illegible] చార్లీ చాప్లె[illegible] సామాన్యజనులలో పుట్టిన వాడేయగును,

సమ సమకాపె

దాసిరాజుగారిని ఒక కొట్టు బైక్ అను (సుర కొర్పిందును అక్కడికి పరిపోవును) ఇంగ్లీషు వా యిద్యుపక్షితిగా నొగిమార్చిది.

♦ ♦ ♦

పిల్లలమిట్టపాలను 18 ఏండ్ల బాలిక 11 Kగంలో 15 మైల్సు దూడి నిది.

♦ ♦ ♦

పియో ఫ్రాంకాయిస్ లో సెవ్‌గ్యాడ్ పార్టీ అను సైనికోద్యోగి ప్రతిసంవత్సరము ఉదయము 16 సైంట్సు వంటను ప్రాప్తోపరమునందరును 23 ఏండ్లు ప్రాగినాను.

♦ ♦ ♦

అమెరికా పీసిఫిక్ రాష్ట్రమున బ్యాంకాక్ అను చోట ఒక పంటకి ఒక పెద్ద సమాధి కట్టించి యున్నారు.

♦ ♦ ♦

స్వీడిరీజాలను తంతిమాద వదకే విఖ్యాత ప్రాంతియుతి వయోగకా జలపాతమునై కార్లిను బట్టుకట్టుకొని పోవుపై అవతలి ఒడ్డును వడవినది.

* * *

ప్రాంచిరాజా ఏకవ లూయిపొక్క పెంపకాల పొలకారణమున ఒకయుద్ధము ప్రారంభమై 801 ఏండ్లుఅక్షరమ్ సాగినది.

♦ ♦ ♦

అర్జెంటీ వాస్తవ్యుడు బ. క్యాలో అనుటకును 4000000 రొయ్యనుక్కలతో ఒక మూసా కార్డ్ పేటిను చేసినాడు.

♦ ♦ ♦

హవాయంను పెంపకి తర్వాత పుష్పరైడస్సు అను చాకిడు ఒక సముద్ర అలలపై ఒక్క మైలు ఎక్కిపోగలడు.

♦ ♦ ♦

లిండ్ సీహిప్పు అనువాడు ఒకగనిలో రొన్ని వేలు సున్నలకాళ్లకింద భూమిలోనికిపోయి 16 రోజులకు బయటకుదీయగా ప్రతికియుండి బతుకుకొ పొందినాడు.

వెళ్ళమేమిటికి మధ్యనున్న ఇనుపకడ్డీలకదాని చెర సాలల బద్దకులను అమాలాగ్రముగా మార్చవల యుగనిరీ వాయకము. చేరసాలను చేయుటయునకి రొక విధమైన భాద్యత కూడ అట్టిదా ద్యములగల వారిని సంస్కరించుటకు వీరి సంస్కరణాలయములలో నుండవలయుటకాని చెరసాల లలో బంధించి యుంచరాదు."

సంపాదకుడు, ప్రకాశకుడు:— వెల్లూరు వెంకటాద్రిమా నాయుడు, బెంగుళూరు విలాస ముద్రాక్షరశాలలో ముద్రితము, కార్యాలయము

కాయోద్యమము అకలంకము కొరకే అకము హాస్యరస ప్రధానముగా వాట్యాయని కొట్టిపారి బుకులను ఖర్చించె వనియు గాంధి మహాత్ముతో చెప్పగా చార్లీ కలియాజు గారంటి తాము ఛాప్లెనుగారిని కలిసికొని మాట్లాడుటకు మహాత్ము దెంగీకరించెను మహాత్ముడు లండనుకు పోవుటకు పూర్వము. మహాత్ముని యుపన్యాసార్థమై కలియాజుగారు తమ మోటారుకారును పంపిరి. కలియాజుగారు సర్వదా మహాత్ముని భావసిరి సేవ చేయుచుండిరి చాప్లెనుగారు విశాదంబయుటగాను, ఆనందప్రభుని బాగుగా కన్పించిరి. బయిస్కోపు ప్రదర్శన సాలలో మహాత్ముడాసిన చార్లీ చాప్లెను వేషము కనిపించు ఆదుల ప్రజలపకను పోతిశబ్దము చేసిరి. అయి నప్పుడు నిజస్వరూపుడు అయినప్పటి ప్రజ లందరుకంటే ఆనందపడుటకు సైతమ్యాలు లేవు. చాప్లెనుగారిని సూచి మహాత్ముడేమనునో వినియుండవలెను. కానిమహా త్ముడిరువురిని సూచి చాప్లెనుగారు వినియుం దిరి. అంతట చాప్లెనుగారు పెట్టి పెదవుల కడిసి ప్రశ్న లేమవగా "మీరు యంత్రశాలలు మూల లేల ప్రతిష్ఠాపన చేయుచున్నారు?" అని

యంత్ర యుగమునకు గాంధీజీ వ్యతి రేకులుగారు

గాంధిగారు విపులముగా వివరించుటకంటకు వినయముజూపిరి. హిందూదేశములో పైతృభూమి సంరక్షణమునకు తి మోసములు నిర్వ్యాపారము గా నుండవలయు అందుచేత వారియొక్క ద్వార బాయమునకు ఉపవృత్తిగా కుండెగలంచులపై కా న్నములపై కూలంచడపటు మంచిదని వివరించెను

"ఒక బట్టల సేతవిషయమునుండే యంత్రశాల లయులు పాడవయ్యు వాడించెదరా" అని చాప్లె నుగారు ఆడిగిరి.

"ఔను నిజమే! ఆన్నవస్త్రము కన్నను ఈరెండు విషయములలోను ప్రతి దేశము తన్ను తాను పోషించు కొనగలిగి నట్లు స్వయంసమర్థమై యుండ వలెను.

ప్రస్తుత మొకానొక కాలమందు స్వయంపోష కానుపయోగమైన యంత్రములు వాడుచుండును. మనము తిరిగి అట్టి కాలము రావలెను.

కాపలసినదానికంటె ఎక్కువ వృత్తి కేంద్రీకరణ మనర్థదాయకము,

ఎన్నో దేశము వివిధ యంత్రశాలలలో సరుకు తయారుచేసి అసుపును అమ్ముకో వుటకై మరొకదేశము పై పోవలయును. ఈరీతిగా ఇతరదేశములను. అక్రమించుకొని పీడించుకొని చుండుట బడిపైశ్యాన్ని పరిణామమని యభిప్రా యము. ఆరీతిగా అన్యదేశములను ఇంగ్లండు పీడిం చుటకు ఆనర్థదాయకము.

"ఇంగ్లండు ఒక్కటే ఇండియా దేశమునకు కావలసిన వస్త్రములను తయారుచేసి యిచ్చుటకు ఎన్నో సంవత్సరములు పట్టును. ఇండియా దేశమునకు కావలసిన వస్త్రములు ఇండియాలోనే తయారుచేసి కొన